

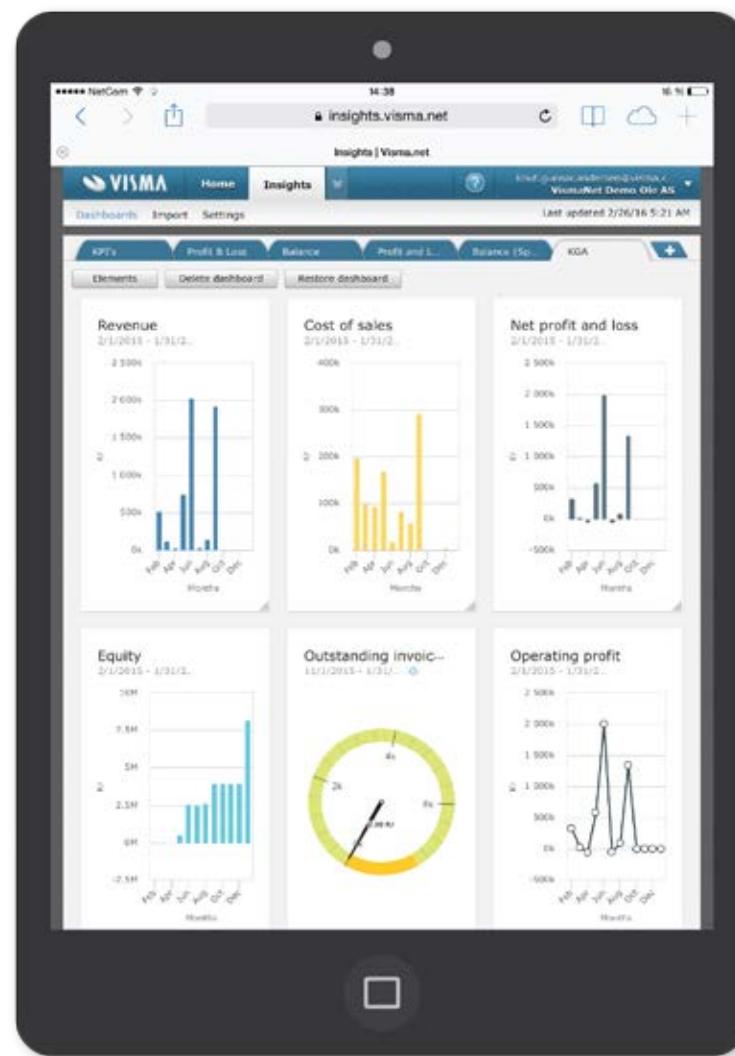
A photograph of three business professionals in a modern office. On the left, a man with glasses and a light purple sweater holds a large white folder. In the center, a man in a dark blazer and grey sweater looks out a large window. On the right, a woman with long brown hair, wearing a white blouse, sits and smiles towards the camera. The office has large windows with a view of a city skyline.

Dashboardit liiketoiminnan johtamisessa

Tiedolla johtamisen uudet mahdollisuudet

Sisällysluettelo

Lukijalle	3
Myös pk-yritykset tarvitsevat liiketoimintatietoa	4
Miksi dashboardit sopivat juuri pk-yrityksille?	5
Miten liiketoimintatietoa pk-yrityksissä kannattaa hyödyntää?	6
1. Reagoi trendeihin ja poikkeamiin	7
2. Syvennä ymmärrystä taloushallinnosta	8
3. Paranna myynnin kannattavuutta	9
4. Erilaiset dashboardit erilaisiin tarpeisiin	10
Mitä tiedolla johtaminen edellyttää pk-yritykseltä?	11
Avainasemassa yrityksen toiminnanohjausjärjestelmä	12
Hyvän BI-työkalun käyttö ei vaadi erikoisosaamista	13
5 vinkkiä pk-yrityksen tiedolla johtamiseen	15
1. Panosta toiminnanohjausjärjestelmän käyttöön	16
2. Varmista tiedon luotettavuus ja digitaalisuus	17
3. Hahmota liiketoiminnan ja tiedon lähteen yhteys	18
4. Hanki omaa yritysympäristöä tukevat työkalut	19
5. Omaksu jatkuva ja johdonmukainen seuranta	20
Tarvitsetko lisää tietoa?	21
Visma Software Oy	22

Lukijalle

Tiedolla johtaminen, eli mitattavissa oleviin tosiasioihin perustuva päätöksenteko, on tällä hetkellä nouseva trendi suomalaisissa yrityksissä. [Marketvision BI ja analytiikka 2014 -tutkimuksen](#) mukaan BI:n (Business Intelligence, liiketoimintatiedon analysointi) hyödyntäminen on yleistynyt organisaatioissa nopeasti viime vuosien aikana. Tutkimuksen mukaan BI- ja analytiikkaratkaisuja käytetään laajasti kaikilla toimialoilla ja lisäksi niiden käyttö leviää yhä pienempiin organisaatioihin.

Vaikka pk-yritykset ovat havainneet tarpeen johtaa, ohjata ja suunnitella liiketoimintaa oman yrityksen toimintaan perustuvien tunnuslukujen avulla, käytännössä siihen voi olla kuitenkin vaikea löytää aikaa. Mikäli raportointiin ja sen seurantaan ei ole vakiintunutta toimintamallia – siitä aletaan helposti myös lipsumaan kiireen keskellä ja päätöksiä sorrutaan tekemään mututuntumalla, pahimmillaan jopa väärään tai virheelliseen tietoon perustuen.

Perinteisesti KPI-mittareiden rakentaminen ja päivittäminen onkin vaatinut paljon aikaa ja työtä, esimerkiksi Excelissä. Vaihtoehtoja alkaa kuitenkin olla. Uusimpien analytiikkatyökalujen avulla kiireisimmänkin johtajan on mahdollista omaksua tiedolla johtamisen periaatteet ja ottaa faktatieto johdonmukaisesti huomioon jokapäiväisiä päätöksiä tehtäessä. Nykyaikaiset, toiminnanohjausjärjestelmän dataa reaaliaikaisesti raportoivat analytiikkaohjelmistot, nimittäin antavat käyttäjälleen pelkän raakadatan sijaan myös valmista tietoa.

Tässä pikaoppaassa esitelläänkin tiedolla johtamisen uusia mahdollisuuksia. Tarkastelemme miten kiireisinkin yrittäjä voi raporttien rakentamisen ja tiedon selvittelyn sijaan keskittyä ydinliiketoimintaansa entistä perusteellisemmin. Tavoitteenamme onkin tuoda esille, miksi pk-yritysten kannattaa pyrkiä tilanteeseen, jossa pelkkä päivittäinen vilkaisu itsestään päivittyvään mittaritietoon antaa kokonaisymmärryksen yrityksen tai toiminnon kunnosta - ja auttaa tekemään oikeat päätökset.

Parhaan hyödyn tästä oppaasta saavat ne pk-yritykset, joilla on halu kehittää toimintaansa sekä tehdä laadukkaampia päätöksiä liiketoimintatiedon avulla.

Antoisia lukuhetkiä toivottaa,

Visma Software Oy

Myös pk-yritykset tarvitsevat liiketoimintatietoa

Business Intelligence -työkalujen käyttö on perinteisesti ajateltu kuuluvan lähinnä vain isojen organisaatioiden toimintaan. Viime vuosina on kuitenkin havahduttu siihen, että myös pk-yritykset voivat saada merkittävää hyötyä BI:n avulla saatavasta liiketoimintatiedosta. Uusimpana raportointimallina ovatkin yleistymässä liiketoiminnan dashboardit, eli visuaaliset mittaristot.

Automaattisesti päivittyvät dashboardit sopivat niiden helppokäyttöisyyden vuoksi erityisesti pk-yrityksille, joissa kenenkään työaikaa ei haluta sitoa analysointiin ja raportointiin. Toiminnanohjausjärjestelmän dataan perustuvien dashboardien avulla saadaan lisättyä yrityksen taloudellista läpinäkyvyyttä, liiketoiminnan ennustettavuutta sekä yleistä ymmärrystä toiminnan syy-seuraussuhteista - ilman että analysointiin ja raportointiin tarvitsee käyttää juurikaan aikaa. Tämän ansiosta yrityksen liiketoimintaa saadaan tehokkaammin ohjattua oikeaan suuntaan ja siten myös toiminnan kannattavuus saadaan kasvuun.

Pk-yritykselle sopivien dashboardien avulla liiketoimintatieto saadaan helposti laaja-alaiseen hyötykäyttöön yrityksen sisällä. Parhaimmassa tapauksessa yrityksen koko henkilöstö saadaan työskentelemään ja tekemään päätöksiä reaaliaikaisen liiketoimintatiedon pohjalta.

Miksi dashboardit sopivat juuri pk-yrityksille?

Hyvin usein pk-yrityksissä ei ihan tarkkaan tiedetä, mitä liiketoimintatietoa he ylipäättään tarvitsevat. Kun isoissa yrityksissä tietoa tarvitaan myös monista ulkopuolisistakin lähteistä, on pk-yritysten olennaista saada tietoa oman yrityksen sisältä. Paras tiedonlähde onkin yleensä pk-yrityksen oma ERP-järjestelmä, koska siellä olevasta tiedosta on oikeasti hyötyä yrityksen päivittäisen liiketoiminnan kannalta.

ERP-järjestelmän tietojen analysointiin on olemassa erillisiä BI-ohjelmistoja, jotka mahdollistavat perinteisiä, staattisia vakioraportteja laajemman tiedon analysoinnin. Erilliset tai integroitavat BI-työkalut ovat kuitenkin yleensä alunperin tehty suuryritysten käyttöön, joten niiden käyttöönotto on pk-yritykselle usein liian aikaavievää ja kallista. Myös niiden päivittäinen käyttö saattaa vaatia hieman erikoisosaamista, joten usein pk-yrityksissä päädytäänkin viemään raakadata toiminnanohjausjärjestelmästä Exceliin ja rakentamaan mittaritot itse.

Excel-mittaristojen rakentaminen vaatii hieman myös osaamista, jota ei välttämättä löydy muodostamaan kaikkia niitä mittareita, joita olisi tärkeää seurata. Näin ollen, pk-yrityksen kannattaa panostaa toiminnanohjausjärjestelmään, jonka sisään on rakennettu vakioidut, reaaliaikaiset ja omiin tarpeisiin muokattavissa olevat dashboardit.

A woman with blonde hair, wearing a light blue top, stands in a bright meeting room with large windows overlooking a city. She is holding a black marker and pointing at a whiteboard. Two other people, a man and a woman, are seated at a table in the foreground, looking towards her. The man is on the left, and the woman is on the right. A semi-transparent blue rectangle is overlaid on the image, containing white text.

Miten liiketoimintatietoa pk-
yrityksissä kannattaa hyödyntää?

1. Reagoi trendeihin ja poikkeamiin

Pk-yritykset tarvitsevat liiketoimintatietoa sekä operatiivisessa että strategisessa päätöksenteossa. Tosin päivittäistä toimintaa ajatellen operatiivisen tiedon merkitys usein korostuu pk-yritysten toiminnassa, sillä isoja strategisia päätöksiä, kuten yritysostoja tehdään harvemmin. Koska operatiivisen tason tieto korostuu, pitäisikin sitä pystyä tarkastelemaan helposti, nopeasti ja monista eri näkökulmista.

Päätöksenteon kannalta on tärkeää, että yrityksen toiminnasta tunnistetaan erilaisia trendejä ja poikkeavuuksia: trendit peilaavat sitä, mihin ollaan menossa, kun taas poikkeavuuksien avulla pystytään selvittämään, minkä takia vaikkapa jokin tietty projekti on ollut muita kannattavampi.

Trendien tunnistaminen ilman visuaalisia mittareita on yleensä vaikeaa. Staattisista luvuista on puolestaan hankalaa seurata ja tutkia erilaisia aikasarjoja tai porautua tietoihin yksityiskohtaisemmin. Tämä olisi trendien tunnistamisen kannalta kuitenkin olennaisessa asemassa.

Dashboardien hyödyt korostuvat trendien ja poikkeamien seurannassa. Ne sisältävät kuvaajia ja muita visuaalisia elementtejä, jolloin trendien ja poikkeavuuksien havaitseminen ja analysoiminen on hyvin helppoa.

Graafiset esitystavat mahdollistavat myös omien hälytysrajojen luomisen esimerkiksi värikoodein, jolloin toimenpiteitä vaativat osa-alueet on helppo havaita. Aikaa säästyy siitä kun - kaiken mennessä suunnitelmien mukaan - pelkkä vilkaisu kaiken kattavaan dashboardiin kerran päivässä riittää.

2. Syvennä ymmärrystä taloushallinnosta

Liiketoimintatiedolla on erityisen tärkeä merkitys pk-yrityksen taloushallinnosta saatavan tiedon omaksumisen ja sen syvällisemmän ymmärtämisen kannalta.

Dashboardien avulla yrityksessä pystytään esimerkiksi seuraamaan ja analysoimaan kustannuksia kustannuspaikoittain, ajankohdittain tai vaikkapa jokaisen yksittäisen projektin kohdalta. Taloushallinnon kannalta tärkeää on myös erilaisten kausivaihteluiden havaitseminen. Kuvaajien avulla erilaisten säännönmukaisuuksien löytäminen on paljon helpompaa, kun eri dimensioista voidaan rakentaa halutut näkymät.

ERP-järjestelmien omat dashboardit voivat olla riittämättömiä tiedon analysointiin, jos mittareihin ei voi valita juuri haluttuja dimensioita, suodatuksia tai tarkasteltavia ajanjaksoja. Siirryttäessä dashboard-perusteiseen tiedolla johtamiseen, onkin tärkeää varmistua siitä, että dashboardit ovat muokattavissa ja rakennettavissa vapaasti jokaisen omaan käyttöön sopivaksi.

3. Paranna myynnin kannattavuutta

Myös pk-yrityksen myyntiä ja siihen liittyviä lukuja voidaan tarkastella ja analysoida BI-työkalujen avulla. Jos myynnin tulokset alkavat kääntyä laskuun, voidaan siihen johtaneet syyt löytää tarkastelemalla ja analysoimalla siihen liittyviä lukuja.

Jos esimerkiksi yrityksen kaikki myynnit ja tuotot on kirjattu kustannuspaikoittain, pystytään tällöin nopeasti näkemään, tekeekö jokin kustannuspaikka parempaa tuottoa kuin toinen. Dashboardien porautumistoimintojen avulla pystytään lisäksi selvittämään, mistä tuo ero johtuu. Syitä tarkasteltaessa saatetaan esimerkiksi huomata, että heikompaa tulosta tekevässä kustannuspaikassa tuotteeseen on sidottu huonosti ohjaavat myynnin provisiot, jolloin provisiojärjestelmää muuttamalla kustannuspaikan kannattavuus saadaan kääntymään kasvuun.

4. Erilaiset dashboardit erilaisiin tarpeisiin

Se, että johtoryhmä voi tehdä oikeat päätökset faktoihin perustuen, on data-lähtöistä johtamista. Data pitää kuitenkin muuttaa ensiksi tiedoksi, ennen kuin sillä voi johtaa. Dashboardit ovat tähän hyvä väline.

Tiedolla johtaminen on myös paljon muuta. Tieto voi olla myös väline motivoida ja ohjata työntekijöitä. Dashboardit tulisikin rakentaa jokaiselle osastolle tai jopa jokaiseen rooliin sopiviksi. Kun KPI-mittarit ovat helposti seurattavissa siellä missä työ tehdään, niin niiden vaikutus työtä ja fokusta ohjaavana tekijänä on ilmeinen. Reaaliaikaisten dashboardien avulla tieto kulkee automaattisesti, jolloin jokainen on aina tilanteen tasalla oman vastualueensa suorituskyvystä.

Esimerkiksi myyntijohtajalla, varastopäälliköllä tai jopa laskuttajalla saattaa olla hyvä olla omat suorituskymittarit, joihin heidän työnsä on tarkoitus suoraan vaikuttaa. Tällöin onkin tärkeää, että dashboardit ovat helposti muokattavissa eri tarkoituksiin ja jaettavissa eri henkilöille. Parhaimmillaan ne toimivat viestinnän välineenä myös yrityksen hallituksen jäsenille tai tilitoimiston suuntaan.

Mitä tiedolla johtaminen
edellyttää pk-yritykseltä?

Avainasemassa yrityksen toiminnanohjausjärjestelmä

Olennaisin asia pk-yrityksen liiketoimintatiedon tarkastelun kannalta on yrityksen toiminnanohjausjärjestelmä ja sen aktiivinen käyttö yrityksen toiminnassa.

Pelkkä toiminnanohjausjärjestelmä ei siis itsessään riitä, vaan sen tulee olla laaja-alaisessa käytössä yrityksen sisällä – mitä monipuolisemmin järjestelmään tuodaan tietoa, sitä monipuolisemmin sitä voidaan myös tarkastella.

Isojen yritysten on yleensä tarpeellista hakea näkemyksiä myös ulkopuolisista tietolähteistä, mutta pk-yrityksissä ulkopuolelta haetun tiedon tarve tulee kuitenkin olla hyvin perusteltu – mikäli yrityksen oma ERP-järjestelmä on laajasti yrityksen käytössä, löytyy sieltä kaikki pk-yrityksen päätöksenteon kannalta olennainen tieto.

Hyvän BI-työkalun käyttö ei vaadi erikoisosaamista

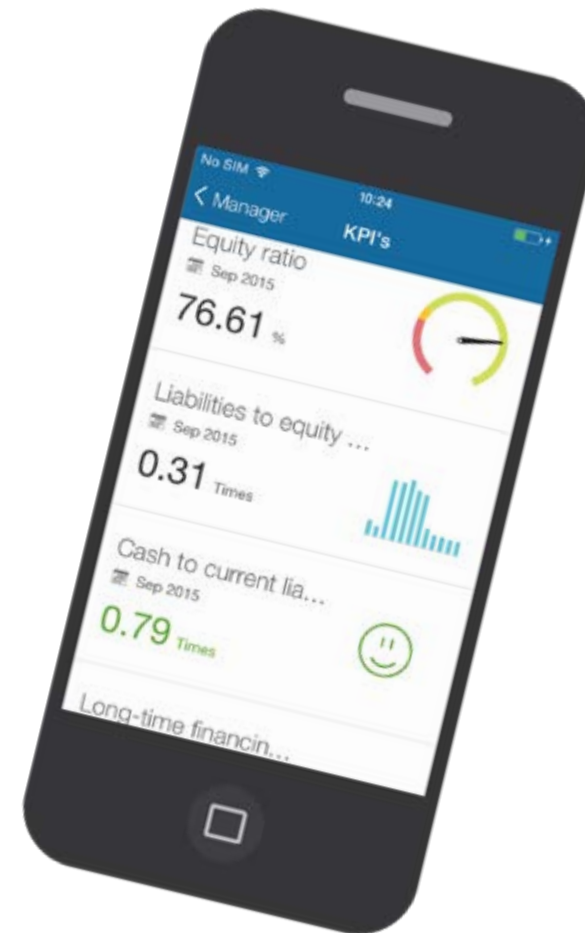
Hyvä ja monipuolinen BI-työkalu on käyttäjilleen helposti ja nopeasti omaksettavissa eikä sen käyttöönotto vaadi suuria ponnisteluja. Lisäksi, jos työkalu on integroitu yrityksen toiminnanohjausjärjestelmään, ei sen käyttöönottoa tai arkikäyttöä ajatellen tarvita myöskään konsultointia tai omaa erityisosaamista.

Vaikka BI-työkalun käyttö itsessään ei vaadi mitään erikoisosaamista, on kuitenkin tärkeää, että yrityksen johdolla ja päättäjillä on omaan liiketoimintaan liittyvää päättelykykyä. Myös analyyttinen osaaminen sekä yrityksen ansaintalogiikan ymmärrys edesauttavat BI-työkalun käyttöä ja sen avulla saatavan tiedon omaksumista.

Liiketoimintatiedon mobiilikäyttö

Hyvä BI-ohjelmisto on helposti käytettävissä erilaisilla mobiililaitteilla. Tällöin yrityksen liiketoimintatietoa saadaan tarkasteltua ajasta ja paikasta riippumatta, kun tilanteen tasalle voi päästä vaikka lounasjonossa kännykästä vilkaisemalla.

5 vinkkiä pk-yrityksen tiedolla johtamiseen

1. Panosta toiminnanohjausjärjestelmän käyttöön

Kun pk-yrityksessä halutaan saada parempaa tietoa omasta liiketoiminnasta, on ensimmäinen tärkeä tehtävä huolehtia siitä, että yrityksen toiminnanohjausjärjestelmä on laaja-alaisesti yrityksen käytössä. Toisin sanoen; huolehdi-
taan siitä, että ERP-järjestelmää oikeasti käytetään yrityksen arjessa.

Laaja-alaisen ja aktiivisen käytön lisäksi on myös varmistettava, että ERP-järjestelmän asetukset oikeasti vastaavat yrityksen toimintaa ja sen rakenteita. Lisäksi on tärkeää, että kaikki asiakkaisiin ja toimittajiin liittyvä tieto löytyy ERP-järjestelmästä eikä esimerkiksi työntekijöiden sähköposteista tai heidän omista kansioistaan.

2. Varmista tiedon luotettavuus ja digitaalisuus

Kun pk-yrityksessä halutaan saada parempaa tietoa omasta liiketoiminnasta, on ensimmäinen tärkeä tehtävä huolehtia siitä, että yrityksen toiminnanohjausjärjestelmä on laaja-alaisesti yrityksen käytössä. Toisin sanoen; huolehdi-
taan siitä, että ERP-järjestelmää oikeasti käytetään yrityksen arjessa.

Laaja-alaisen ja aktiivisen käytön lisäksi on myös varmistettava, että ERP-järjestelmän asetukset oikeasti vastaavat yrityksen toimintaa ja sen rakenteita. Lisäksi on tärkeää, että kaikki asiakkaisiin ja toimittajiin liittyvä tieto löytyy ERP-järjestelmästä eikä esimerkiksi työntekijöiden sähköposteista tai heidän omista kansioistaan.

A hand is shown interacting with a tablet screen. The screen displays a table with financial data. The table has three columns: 'Längd i månader' (Length in months), 'Månadsbetalning' (Monthly payment), and 'Totalsumma ränta' (Total interest sum). The data is as follows:

Längd i månader	Månadsbetalning	Totalsumma ränta
60	580 kr	4 799 kr
60	677 kr	5 599 kr
200 %	0 kr	0 kr
0 kr	0 kr	0 kr
0 kr	0 kr	0 kr

Below the table, the word 'Manfattning' is visible. At the bottom of the screen, there are some navigation buttons and a status bar.

3. Hahmota liiketoiminnan ja tiedon lähteen yhteys

Sekä toiminnanohjausjärjestelmän että analytiikkatyökalujen käytön kannalta on tärkeää, että yrityksen henkilöstöllä on ymmärrystä yrityksen liiketoiminnan ja tietokannassa olevan tiedon yhteydestä – eli mitä nuo tiedot tarkoittavat käytännössä ja miten jotkin yksittäisetkin luvut näkyvät yrityksen liiketoiminnassa.

Ennen analytiikkatyökalun käyttöönottoa, dashboardien käyttäjille kannattaa selvittää, mistä kuvaajien taustalla oleva data on lähtöisin ja miten tiedot kuvaavat reaaliaikailmaa. Tämä auttaa analytiikkatyökalua käyttäviä henkilöitä lopulta hyödyntämään työkalua parhaalla mahdollisella tavalla. Käyttäjän täytyy myös aina ymmärtää, mitä mittarit todellisuudessa mittaavat, että vältetään siltä pahimmalta, eli vääriltä johtopäätöksiltä.

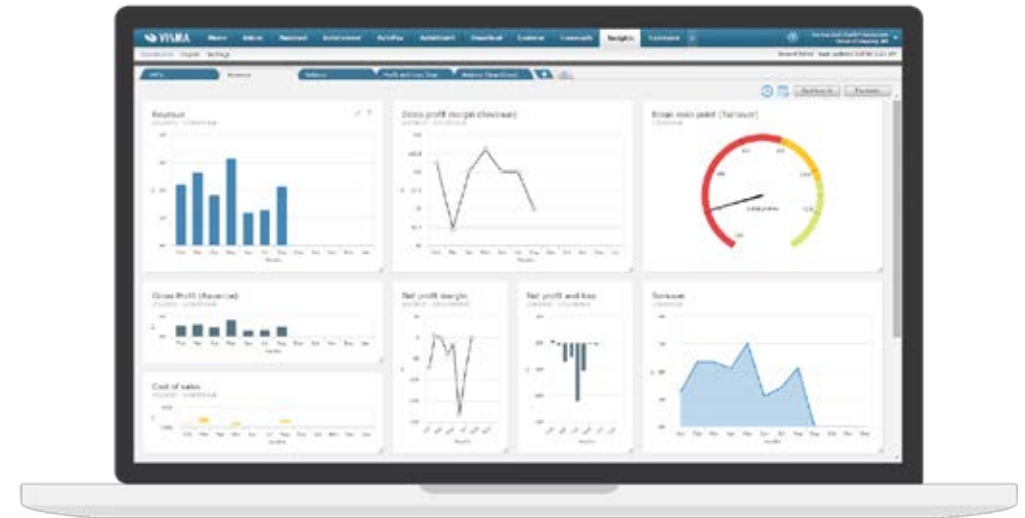

4. Hanki omaa yritysympäristöä tukevat työkalut

Liiketoimintatiedon analysointi vaatii myös siihen sopivat analytiikkatyökalut. Pk-yrityksen kannalta on tärkeää, että työkalun käyttö on helposti omaksuttavissa, eikä sen käyttöönotto vaadi liikaa resursseja. Työkalun valinnassa kannattaa myös pyrkiä siihen, että työkalu tukee yrityksen liiketoimintaympäristöä.

Tällä hetkellä markkinoilla on pääsääntöisesti tarjolla joko tiettyihin toiminnanohjausjärjestelmiin integroituja tai sitten niin sanottuja itsenäisiä BI-ohjelmistoja. Itsenäiset BI-ohjelmistot vaativat yleensä erillisen ja raskaan käyttöönottoprojektin, jonka kustannukset ovat varsin suuret. Toiminnanohjausjärjestelmiin integroidut BI-ohjelmistot puolestaan saadaan integroitua ERP-järjestelmään hyvin nopeasti ja pienillä resursseilla. Paras ratkaisu on kuitenkin aina järjestelmän oma raportointi, kunhan se palvelee tarpeita sellaisenaan.

Toisinaan hyvän analytiikkatyökalun käyttöönottaminen saattaakin edellyttää koko talous- tai toiminnanohjausjärjestelmän vaihtamista. Järjestelmän vaihtaminen on myös hyvä keino päästä aloittamaan niin sanotusti puhtaalta pöydältä, kun turhat tiedot putsataan ja työntekijät koulutetaan käyttämään uutta järjestelmää alusta lähtien oikein. Uuteen järjestelmään lähdetessä voidaan myös luopua viimeisistäkin mahdollisista paperilomakkeista tai käsin syötöä edellyttävistä vaiheista, jolloin kaikki tieto on aina valmiiksi sähköisessä muodossa, ja siten myös hyödynnettävissä dashboardeissa.

5. Omaksu jatkuva ja johdonmukainen seuranta

Kun pk-yritys on ottanut BI-työkalun käyttöönsä, kannattaa yrityksestä saatavaa tietoa alkaa etsiä rohkeasti ja ennakkoluulottomasti. Esimerkiksi erilaiset vertailut osastojen, myyjien tai ajanjaksosen välillä auttavat hahmottamaan mikä toimii ja mikä ei.

Esimerkiksi toimitusjohtajan ollessa kiinnostunut seuraamaan yleisemmällä tasolla yrityksen tuotoista, kuluista tai kannattavuudesta kertovia trendejä, niin talousjohtaja saattaa puolestaan olla enemmän kiinnostunut maksuvalmiutta ja saatavien määrää kuvaavista mittareista.

Tärkeintä tavoitteiden ja eri mittareiden asettamisessa on kuitenkin se, että tavoitteita voidaan seurata johdonmukaisesti - jopa päivittäin. Näin fokus pysyy jatkuvasti olennaisessa ja opitaan tekemään pitkäjänteisesti työtä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Monipuoliset ja helppokäyttöiset dashboardit ovat käytännössä paras keino siirtyä tiedolla johtamiseen ja datalähtöisen päätöksentekokulttuurin luomiseksi.

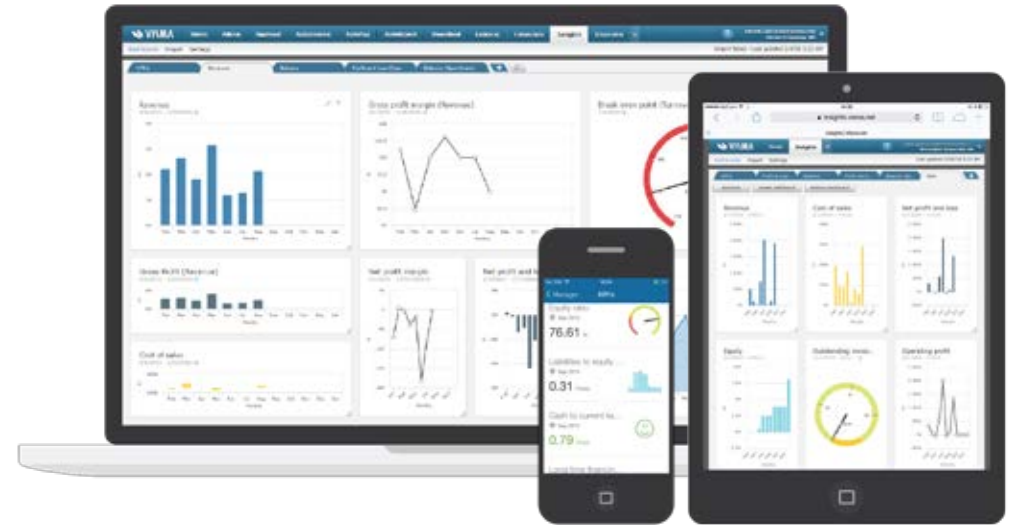

Tarvitsetko lisää tietoa?

Kirjanpitosi sisältää arvokasta tietoa liiketoiminnastasi. Nyt voit herättää kaiken sen sisältämän datan eloon ja tarkastella sitä visuaalisessa muodossa, kun otat käyttöön Visma.net toiminnanohjausjärjestelmän.

Rakenna oma dashboard ja sitouta koko henkilökunta heidän omilla mittareillansa. Tulet käyttämään vähemmän aikaa yksittäisten numeroiden parissa ja enemmän aikaa johtamiseen. Tee oikeita johtopäätöksiä ja voit tukea positiivisia liiketoiminnan trendejä, kun näet avainluvut, KPI -mittarit ja koko liiketoiminnan terveydentilan reaaliaikaisesti yhdestä paikasta.

Visma.net on käytettävissä suomenkielisenä ja suomalaisen asiakaspalvelun tukemana.

[Visma.net/fi](https://visma.net/fi)

Visma Software Oy

Visma Software Oy on osa Visma konsernia, joka on Pohjoismaiden johtava yritysohjelmistojen ja -palveluiden tarjoaja. Palvelemme suomalaisia yrityksiä kansainvälisellä ammattitaidolla huomioiden kuitenkin aina suomalaisten yritysten ja toimialojen erityispiirteet.

Meidän tehtävämme on varmistaa asiakasyritystemme menestys. Teemme sen toteuttamalla heille ohjelmistopalveluita, jotka aidosti mahdollistavat yrityksen eri toimintojen automatisoinnin ja integroinnin. Kun työtä tehdään viisaasti, liiketoiminnan teho saadaan kääntymään kasvuun.

Vahvuutenamme Vismassa on kokemus ja ymmärrys useilta eri liiketoiminta-alueilta. Tiedämme, että hyvä suunnitelma ja projektiin sitoutuminen ovat avainasioita onnistuneessa ohjelmistoprojektissa.

Visma Software Oy

www.visma.fi

